

HAKİKAT KÖŞESİ

**Bir İslâm Velisinden
Varidatlar**

Hazırlayan

ELL HACC HÜSEYİN VEDAD

İ Ç İ N D E K İ L E R

1.		ÖNSÖZ.....	1
2.	22.07.1957	TARİHLİ MAKALE.....	5
3.	29.07.1957	TARİHLİ MAKALE.....	9
4.	05.08.1957	TARİHLİ MAKALE.....	13
5.	12.08.1957	TARİHLİ MAKALE.....	17
6.	19.08.1957	TARİHLİ MAKALE.....	23
7.	26.08.1957	TARİHLİ MAKALE.....	27
8.	02.09.1957	TARİHLİ MAKALE.....	31
9.	09.09.1957	TARİHLİ MAKALE.....	35
10.	16.09.1957	TARİHLİ MAKALE.....	43
11.	23.09.1957	TARİHLİ MAKALE.....	51
12.	30.09.1957	TARİHLİ MAKALE.....	57
13.	07.10.1957	TARİHLİ MAKALE.....	65
14.	14.10.1957	TARİHLİ MAKALE.....	71
15.	21.10.1957	TARİHLİ MAKALE.....	79
16.	01.11.1957	TARİHLİ MAKALE.....	83
17.	08.11.1957	TARİHLİ MAKALE.....	89
18.	15.11.1957	TARİHLİ MAKALE.....	97
19.	22.11.1957	TARİHLİ MAKALE.....	103
20.	29.11.1957	TARİHLİ MAKALE.....	109
21.	06.12.1957	TARİHLİ MAKALE.....	117
22.	13.12.1957	TARİHLİ MAKALE.....	125
23.	20.12.1957	TARİHLİ MAKALE.....	131
24.	27.12.1957	23 SUALE CEVAP MEKTUP.....	137
25.	29.12.1967	İLÂHÎ BİR İZAH DAHA.....	145
26.	30.12.1967	İLÂHÎ BİR İZAH (RÖPORTAJ).....	151
27.	23.09.1972	CANTERBURY BAŞPİSKOPOSUNA MEKTUPLAR.....	161
28.		TENASÜH.....	165

Ö N S Ö Z

B i s m i l l â h i r r a h m â n i r r a h î m

Sonsuz hamd ve şükür Cenâb-ı Allah celle celâlühu Hazretlerine mahsustur. Salat ü selam Peygamberimiz sallallahu teala aleyhi vessellem Efendimiz Hazretlerine ve onun Ehl-i Beyt'ine Âl ve Ashâbına ve onun yolunda görünen velilerin ve onu sevenlerin üzerine olsun.

İnsanlar gerçek huzur ve selâmeti doğru bir inanç ve imanda bulur. O da ancak doğru ilimle mümkün görülmektedir ki, Sevgili Efendimiz bu konuda bir Hadisi şeriflerinde; "**İlim Çin'de de olsa arayınız**" buyurmuştur. Allah'ımız her zaman yakınlık lütfettiği gönüller ile ilâhî ilim ve bilgi lütfetmektedir.

23 yıl kitabımızda, faziletli âlim-i İslâm, veli-yi muhterem Mehmed Ali Özkardeş hakkında bazı bilgiler vermiştik. Bu kitabın yazılmasından murat; okuyan bir çok kişilerin kendileri hakkında daha çok bilgi edinmek istemeleri üzerine kendisinin varidatları ve çeşitli yerlerde yayınlanmış yazılarından bazılarını, 1957 senesinde İstanbul'da bir haftalık gazetede çıkan "**Hakikat Köşesi**" isimli makaleleri ile, 1967 senesinde diğer bir gazetede çıkan makaleleri ve 1972 se-

H a k i k a t K ö Ő e s i

nesinde Londra *Canterbury BaŐ Piskoposu*'na yolladıŐı mektubu, bazı notları ve yazıları yayınlamaktır.

İslâm'da, Allah'ın nizam-ı ilâhîsinin Âdem'den bugüne kadar ilâhî program icabı zuhur eden ve insanları ilâhî bilgi ve ilmî bakımdan uyarmakla vazifelenmiş gönüller hakkında bilgi edinmek ve onların manevi anlayıŐ içinde dünya görüŐü ve maneviyatı, yaşam Őartlarına - *her zamanın anlayıŐ ve Őartlarına göre*- tatbik ve uyarlamalarını bilmek kullar için mühim bir hususiyettir. Ve o zâtlar da bu Őartları bildirmekle vazifelidirler. Her peygamber ve velide Allah'ımızın bir arzu ve tecellisini görmek mümkündür.

Bu varidatların bizde hususide kalması yerine, bir çok kimsenin istifadesini düşünerek ve kendisinin ilâhî vazifesi Mehdi sırrı hususiyeti olarak Şerh-i vücud etmesi icabı insanları manevi yöndeki ikaz hususunda say u gayretlerini göstermesi bakımından yayınlanmasını uygun gördük. Allah dininin ve maneviyatın hususiyetlerinden biri de budur.

Büyük İslâm âlimi Hz. Ahmed Süreyya Emin bir varidatında Şöyle buyurur:

**"Bürün yahut ki yut Kur'an'ı amma iş
biter sanma
Ol iş bitmez mülâkat-ı reîsul mürşidîn
ister"**

H a k i k a t K ö ş e s i

Mehmed Ali Özkardeş böyle bir reis-u'l mürşidîn de yetişmiş ve velâyet makamlarını ihraz etmiş bir gönüldür. Manevi yetişme ilâhî tertip icabı böyle tatbik olmaktadır. Yazılarında ruh-i izâfi olan Kalem'in (Deryayı Nuru Muhammed'in) kemalât isimleri ile ruh ve melekût teşekkülleri ile ilgili konular bulunmaktadır.

1957 ve sonraki senelerde şerh-i vücûd konusunun açılmasının ilk merhalelerini müteakip, bu konularda daha ileri tarihlerde yazmış oldukları kitap ve risaleleri dünya üniversitelerine ve dini merkezlere yollayarak ilâhî hakikatleri insanlara bildirmiştir. Ancak bugün bu yetişme tarzına ve böyle gönüllere inanç ve iman azaldığı görülmektedir. O zaman din nasıl idrak edilecektir? Bugünkü teknolojik gelişme icabı din hakkı ile bilinmeyince, maneviyatın da maddiyatın da bir olduğu idrak edilememektedir. Hakikat ancak bu ilâhî hususiyetleri idrak ile mümkündür.

Rabbimiz bütün insanlara Allah'ın lütfettiği bir iman ve din anlayışı lütuf buyursun.

Hüvet tevfikü'r refik
ELL HACC HÜSEYİN VEDAD
03.06. 2006

H a k i k a t K ö ŧ e s i

HAKİKAT KÖŞESİ

İSLAM DİNİNİN HAKİKATLERİ

22.07.1957

Bir fen adamı fen bilgileri ile icadda bulunmak ve icadını tatbikata koyup, bilgisindeki doğruluğu gözü ile görmek ve başkalarına göstermek sureti ile kalben müsterih ve emindir.

Bunun gibi Allah'ı Allah ile bilen bir İslâm alimi de İslâm dinindeki hakikatleri ve bu cümleden kabir esrarını, haşrû neşr, mizan, cennet ve cehennem gibi olayları ve yerleri fiilen görüp bilir ve ölmeden önce ölmek sureti ile kalb âleminde Cenâb-ı Hakkın açtığı Kübra mahkemesi sırlarını ve bu sırların açılışında o Mutlak hakim (Allah'ın) sorgularını ve bu sorgularda açıkladığı Kur'an hakikatlerini fiilen duyup, görüp kalb âleminde açılan haşrû neşr ve kıyam esrarını fiiliyatla öğrenip nazarî bilgilerden geçerek ilâhî bilgi ile gönlü dirilir ve Allah'ın af ve mağfiret fermanını gönlünde dinleyip, Cenâb-ı Hakkın muhles kulları âdadına kabul olduğunu kalbine inen ilâhî beyan ile anlar ve bu beyan neticesinde gönlünde beliren ilâhî neşeler içinde mest ve hayran kalır.

H a k i k a t   K ö ŧ e s i

Bundan sonra Cenâb-ı Hak, o ilâhî âlim kalbine fena-fillâh ve beka-billâh esrarını açar ve zat cennetine o gönülü kabulle ve ilâhî cemal bakemâlini göstermekle ona mirac esrarını tanıtır. Bu esrara erebilen böyle bir gönül ancak Allah'ı Allah ile bilici olur; başka türlü olamaz ve ona ârif-i billâh denir. İmam-ı Ali, Abdülkadir Geylânî, Mevlânâ Celâledin-i Rûmî, Ahmed Süreyya Emin gibi.

Demek oluyor ki bir fenci nasıl fen bilgileri ile bir mucid olmak haline erip müsbet bilgilerinden mutmain ise Allah'ı Allah ile bilen bir ilâhî ârif de erdiği ilahî bilgi ve kudretle gönlü zinde, mutmain ve emindir ve kainatı dolduran ve saran ve rûh-ül-ervâh olan ve ruh-i ilâhî veya izafi denen Muhammed nuru deryası ile dirilen bu gönül, bu derya ile derya olup, sözü ve fi'ili Hakka muzaf olmuş olur. Bir sözle Muhammed Nuru Deryası, onu ve her şeyi muhit olan Cenâb-ı Hakkın halifesi ve resûlüdür. Daha açık deyişle Hakla Haktır, sözü ve icrası daimül müdam her zaman ebediyyen vâcib-ül-vücûd hazretlerine muzaftır. Hangi gönül bu Muhammed nuru deryası ile zinde oldu, Rabbini buldu, ilâhî âleme rücu etmiştir.

Haktan geldik ve ona rücu ederiz hakikatı ile mütehakkik olmuş olur. Ebedî ve hakikî saadet de bundan ibarettir.

H a k i k a t K ö Ő e s i

Kısaca söylenen bu sonsuz hakikatler haftadan haftaya verilecek bilgilerle ve yapılacak beyan te-nezzülâtı ile herkesce kolayca anlaşılabilir bir halin teminine çalışılacaktır.

H a k i k a t K ö ŧ e s i

HAKİKAT KÖŞESİ

İSLÂM DİNİNİN HAKİKATLERİ

29.07.1957

Yakından tanıdığım ve sevdiğim bir zat bir gün bana şöyle söylemişti: “*Elde Kur’an varken başka mürşid istemem.*”

Kendisine cevaben dedim: “**Herhalde Hazret-i Abdülkadir Geylâni ve Mevlâna Celâledin-i Rumî Kur’an’ı sen ve benden çok daha iyi anlıyorlardı. Fakat bu zâtlar Kur’an’ın Hak indinde muradı olan hakiki manâsını bihakkın anlamak için kendilerinde Rabbiyi mütecellî bulup Rabbi’nin kendilerinde doğrudan doğruya mürebbiliğini elde edinceye kadar bu devlete ermiş başka ilâhî insanların irşad ve terbiyelerine teslim oldular.** “ *Elde Kur’an varken başka mürşid istemeyiz*” demediler.

Günlerin birinde aynı zatın bana gösterdiği bir defterdeki şu cümleyi aynen şöyle hatırlıyorum: “*Behey şaşkın, Kur’an dediğin Arapçadır, Türkçe olmaz. Hatta Hazret-i Peygamberimiz Cenâb-ı Muhammed’in sözlerini yani ehadis-i nebeviyyeye Kur’an denilse küfür olur.*”

H a k i k a t K ö Ő e s i

Kendisine dedim: “**Bu cümleyi nereden kaldırdınız?**” Cevaben: “*Bir Kur’an tefsirinden, tefsiri yapan da ulemadan bir zat,*” dedi.

Kendisine dedim: “**Bu yazdığınız cümle yanlışdır. sizi dalâlete düşürür. Çünkü Cenâb-ı Muhammed’in ilâhi hakayık ve İslâm dini hususlarında buyurmuş oldukları sözler hep ilâhî ilhamlardır. Vahy-i Hakladır. Ve buna da senedimiz Kur’andaki Şu âyettir: “Vema yentiku anilheva in hüve illâ vahyün yûha”** Yani; “**Muhammed hevayı nefsinden nutk etmez. İslâm dini hususlarında her ne derse ilâhî ilhamladır. Allahü taalâdan vahyolunmuştur.** Bunu anlamayan ve Kur’anı tefsire kalkışan birine de ulemadan biri demem. Nazarı dikkatinize celbederim diye ilâve ettim.

Şu birkaç sözden sonra Şunu da bilmelidir ki: Kur’an Cenâb-ı Muhammed’in vücud kitabıdır. Bu pâk-i zât kendi vücud kitabını Cenâb-ı Hakla okumuş yani Cenâb-ı Hak kendisine öğretmen olarak okumuştur ve Rabbini bulmuş bilmiş ve ilâhî kemalâtına sahip olmuştur. (Cenâb-ı Hakkın murad ve arzusu mertebelerinde) Cenâb-ı Hakkın, Peygamberimiz Cenâb-ı Muhammed’e Kur’anı Kerîminde indirdiği Şu ayet: “**İkra’ kitabeke**” yani “**kitabını oku**” emrinden ibarettir.

İŖ bu emirle Cenâb-ı Hakkın Muhammed'e oku diye emrettiği kitap da Muhammed'in kendi vücud kitabıdır. Bu âyeti Cenâb-ı Muhammed "**Nefsini bilen Rabbini bildi**" mağz-ı Kur'an nebevî sözüyle tefsir etmiştir.

Çünkü her insanın vücud kitabı iki ilâhî sırdan müteŖekkildir ve bu iki sırla ayan ve beyandır. Biri Sırr-ı mahlûkıyyet, diğeri de Sırr-ı hâlıkıyyettir. Her insanda bu iki sır kale alınınca her bir insan mahlûkıyyet sırrından olan hassasını ve o vecihden olan teŖekkülünü anlar ve kendisini teŖkil eden ve kendisiyle beraber olan Sırr-ı hâlıkıyyete karşı vücud ve kudrette daima muhtaç olduğunu fiiliyatla anlar. İdrak ve tasdik mecburiyetinde kalır ve görmesi, iŖitmesi, bilmesi, anlaması ve yapması feyizlerinin kendisinde bilasale olmadığını diğer bir deyiŖle bunların hepsinin hâlıkıyyet sırr-ı vechinden kendisine âriyeten sunulan feyizlerden ibaret olduğunu ve bu iki tertibi daimül-müdam hüküm ve iradesinde tutanın yani bu iki sırra sahip olanın Cenâb-ı Hak olduğunu Cenâb-ı Hak'la böyle bilmiş olur.

Kudrette gayre muhtaç olmayan, kendisi ile kıyamda olan bir padiŖahtır. Ŗu halde mahlûkatta görülen vücûd, mümkün vücud diye isimlendirilir. Diğer bir deyiŖle Cenâb-ı Hak kendi nuru ile bir mahlûku teŖkil ederse vücûda gelmesi mümkün olur

H a k i k a t K ö Ő e s i

ve başka türlü olmaz. Cenâb-ı Hak'sa vacib vücûdur. Mânâsı: Cenâb-ı Hakk'ın vücûd ve kuvvetlere sahibiyeti zatı ile, kendi nefsi ile kıyamdadır, vücûd ve kuvvetlerine sahip olacak başka bir varlık yoktur. Mahlûkat ve hâlık arasındaki bu fark böyle açıkça birkaç sözle söylenmiş oldu.

HAKİKAT KÖŞESİ

İSLÂM DİNİNİN HAKİKATLERİ

05.08.1957

Muhammedî irfana ve ilmî keramete sahibiyet Hakka vasıl olmuş âriflerin kârıdır. Bu mertebelere bir gönlün erebilmesi için de ancak ve ancak Cenâb-ı Hakkın ezel ilminde namzetliği bulunması şarttır. Yanlış bilgi ile Cenâb-ı Hakka yakınlığın husulüne imkân yoktur. Çocuk iken ilmi hal kitabında okuduğum şu: “*Cenâb-ı Hak âlemi yoktan var etti*” cümlesi hâlâ hatırımdadır.

Bu cümle yanlıştır. Çünkü hiç bir şey yoktan var olmaz ve var olan bir şey de yok olmaz. Cenâb-ı Hak bu gün “**Fen**” ismiyle görünmekte ve fen bilgisiyle bu hakikati ispat etmiş bulunmaktadır. İslâm dininde Cenâb-ı Muhammed’in mübarek sözleri Kur’anın özünü bize öğreticidir. Cenâb-ı Muhammed: “*Cenâb-ı Hak beni yoktan var etti*” buyurmuştur, zira ilâhî irfan sahibidir. ve böyle buyurmuştur: “**Ben Cenâb-ı Hakkın nurundanım, Cenâb-ı Hakkın evvela yarattığı benim nurumdur, ve benim nurumdan herşeyi var etti.**” O halde Cenâb-ı Muhammed’in nuru, Hakkın nurundan olunca, ve her şey Cenâb-ı Muhammed’in

H a k i k a t K ö Ő e s i

nurundan yaratılmış iken bütün eşya ve mevcudat Hakkın nurundan olmaz mı?! Şüphesiz ki öyledir.

Meselâ gül, Muhammed'in nurundan yaratılmış olması itibariyle Hakkın nurundandır denilse ve bu söz kabul edilse ilâhî ilme uygun olur; ve eğer diken Muhammed'in nurundan yaratılmış olması itibari ile Hakkın nurundandır denilse ve bu söz için dikene bakılarak bir tikslenme gelse ve diken nasıl olur Hakkın nurundan bulunur diye tereddüt edilse ve kabul edilmese bu red; ilâhî ilme uygun değildir, cehildir; zira diken de Muhammed'in nurundan hasıl olmuş bir şeydir. Bütün eşya ve mevcudat, ulvi olsun süfli olsun Muhammed'in nurundan belirmiştir. Cenâb-ı Hak bunların hepsini Muhammed'in nurundan teşkil etmiş ve vücuda getirmiştir. Muhammed'in nuru denen Cenâb-ı Hakkın iç vücududur. (Vücut-u bâtinîdir) Şu hale göre Cenâb-ı Hak vücudunda vücut teşkilatı yapmıştır. Evvelâ dış vücudunu teşkil ile ona Hak demiştir. Yani Hakkı varlığını teşkil etmiştir. Sonra Muhammed diye isimlendirdiği iç vücudundan halkı teşkil ile ona halk varlığı adını vermiştir. Kendisinden kendisine tertip ettiği bu iki sırdan mahlûkiyet sırrını, hâlikiyet sırrına tâbi tutmuş ve mahlûkiyet sırrını hâlikiyeti sırrı ile kıyam edici hale koymuştur. Bu tearüfü Cenâb-ı Hak kâinatı yaratmakla fiilen ispat etmiş ve zatından zatına zatı için bu tearüfü (tanınmayı) yapmıştır.

Hülâsa: Kâinatta mevcut bütün mevcudat, ulvî olsun süflî olsun hepsini Cenâb-ı Hak kendi nuru ile teşkil etmiş (vücutlandırmış) ve onlarda beliren ulvî ve nafi veyahut da süflî ve muzır kuvvetlerin hepsi Cenâb-ı Hakkın cemalî veya celalî esmasının âsarından ibaret bulunmaktadır. Bütün mevcudatta ayniyet vardır, gayriyet yoktur. Yani hepsi Cenâb-ı Hakkın varlığı ve kuvvetleri âsarındandır. Haktan gayri bir mevcut yok ki ondan vücud bulsunlar ve bir gayriyet düşüncesinin konusu olabilsinler. Bundan dolayı ârif-i billâh Cenâb-ı Muhyiddin-i Arabî bu hakikate işareten; **“Kâinatta mevcut bütün eşya Hakkın aynıdır”** beyanında bulunmuştur. Bu beyan ilahî ilme uygundur. Çünkü cümle eşya Cenâb-ı Hakkın iç vücudunun sonsuz şekillerde görülmelerinden ve onlarda görülen kuvvetler de ya cemalî veya celalî esmasının âsarından ibarettir. Şu kadar ki herşeye zuhur mertebesine göre muamele edilmesi gerekir; ne ki hayırlı temiz, onu kabul, ne ki şer ve muzır onu reddetmek gerekir.

Cenâb-ı Hak sırrı mahlûkıyetine işareten, kâinatta yaratılmış bütün mevcudata hitaben: **“Sizler fakirsiniz, hepiniz Allaha muhtaçsınız.”** buyurmaktadır. Yani vücud ve kudrette kıyıamları Cenâb-ı Hakladır. Cenâb-ı Hak sırr-ı hâlıkıyetine işareten de: **“Gerçek Allah yaratılmış âlemlerin hiç birine muhtaç olmayan ganî bir padişah-tır.”** buyurmaktadır.

H a k i k a t K ö ŧ e s i

HAKİKAT KÖŞESİ

12.08.1957

Geçen (05.08.1957) yazıda halk varlığının Hakkın iç (bâtın) vücudu olduğu ve Hakkın zâtine mahsus varlığının Hakkın dış (zâhir) vücudundan ibaret olduğu söylenmişti. Hakkın bu dış vücuduna muhit veya vacip vücut veya kühüzet denilir.

Hakkın kühüzetı nedir? Bunun için bilgimiz yoktur. Cenâb-ı Muhammed bizleri iki şeyi düşünmekten men etmiştir, birisi Hakkın kühüzetı diğeri Hakkın azameti.

Mahlûkattan hiçbir şey Hakkın vücubuzatı sıfatiyle muttasıf olamaz, yani vacibülvücut olma feyzini tadamaz. Bir de mahlûkattan hiçbir şeyin Cenâb-ı Hakkın kudreti vücuduna nasıl taaallûk ediyor da o bir vücudunu sonsuz şekillerde göstermeye muktedir oluyor noktasında bilgisi olamaz. Cenâb-ı Hakkın zuhur yapmış (99) esmaihsnası asarından bilgimiz varsa da zuhur yapmamış mümteni esmasından hiç bilgimiz yoktur. Hakka vüsul bulan enbiya ve evliya da kühüzet âlemine kadem basamaz, yani muhit nurla (muhit ve vacip vücutla) zinde olamaz. Kühüzetı hakkında Cenâb-ı Hak bigi vermediğinden dolayı Cenâb-ı Muhammed: **“Ya mâruf se-**

H a k i k a t K ö ŧ e s i

nin marifetini hakkiyle bilemedik” buyurmakta bu hakikatin tavzihini bu kadarcıkla beyan eylemeyi kâfi görmüştür.

Cenâb-ı Hakkın varlığı azametini nihayetsiz demekle iktifa edilmelidir. bu fezaya nihayet olmadığından bu sonsuz meydanın sahibi olan Cenâb-ı Hakkın varlığı azametini mahdudiyet ile ifade caiz değildir. bugün feza derinliği fen gözü ile bir buçuk milyar ışık senesi derinliğine kadar rasat edildi, yıldızların bu derinliğin ilerisine doğru hareketlere devamları görüldü.

Cenâb-ı Hak bir kuluna fezada uçmak kudretini bahsetse, sonsuz zaman içre uçuşunda daima sonsuz mesafe ileriden Cenab-ı Hakkın varlığı asarından nişan alacaktır. Bunun mânası: Cenâb-ı Hakkın varlığı mahduttur diye yapılacak bir iddiayı kul ispat edemez. Fakat Cenâb-ı Hak sonsuz varlığı azametini her ân ve zaman ispata muktedirdir.

Cenâb-ı Hak hakkî varlığını teşkil ederken zuhurunu arzu buyurduğu esmai hüsnası mertebelerinde feyizlendirdiği, resûlü ve halifesi olarak yarattığı Muhammed nuru deryasıdır. Cenâb-ı Hak bu deryayı yarattığı zaman ona sunduğu ilham feyizleriyle **“Lâilaha illâllah”** ikrarında bulundu. Cenâb-ı Hak da ona hitaben **“Muhammedün Resûlullah”**

hitabı izzetiyle onu resûl ve halifesi olarak mükerrem kıldı.

Bu, Muhammed nuru deryasına nuruzat, nurül envar, ruhulervah, ruhuilâhî, zatiilâhî ve ruhuizafi denir. Yani söz ve icrası vacibül vücud hazretlerine muzaftır. Bu derya ayniyyeti ilâhiyyeye sahiptir. Yani zuhur yapmış ilâhî esmasının hepsinin cevheri esrarına sahiptir. Bir diğer deyişle: Hakla Hakdır yani Halife-i Hakkın mânâsı: Hakla Hak olmaktır. Bu deryanın âlemi ilâhîdir. Mahlûkattan ve misalden tenzihi lâzımdır. Hakka vüsul bulan enbiya ve evliya ancak bu deryaya kadem basarlar, yani bu derya ile zinde olabilirler ve bu devlete erenler Cenâb-ı Hakkı zatibaht mertebesinde, yani zuhur yapmış ilâhî esması mertebelerinde ancak hakkalyakin bilmiş olurlar. Bu ilâhî deryayı Cenâb-ı Hak Kur'anı Keriminde **KALEM** ile beyan buyurmuştur. Onun hakkında "**Levlâke levlâke lema hâlektüleflâk**" yani sen olmasaydın felekleri (semaları ve onlardaki yıldızları) yaratmazdım buyurdu ve böyle medhü sitayişte bulundu. Bu medihten âhir zaman Peygamberi Cenâb-ı Muhammed'in gönül noktası da hissementtir. Çünkü Cenâb-ı Muhammed'in gönül noktası kâinatı dolduran ve Hakkın halifesi olan Muhammed nuru deryasının yeryüzünde görünen en mükemmel bir mümessil noktasıdır.

H a k i k a t K ö Ő e s i

Nasıl bir kâtip yazı yazmak için bir kalemi kullanmak lüzumunda ise Cenâb-ı Hak da kâinatta ne eşya varsa hepsini yaratmak için kendi nurundan var ettiği ve Muhammed nuru deryası diye isimlendirdiği ve ilâhî kemalâtına sahip kıldığı zatî nurunu halikiyyeti elinde bir kalem gibi kullanarak mürekkep yerine ona sunduğu vücud feyizleriyle ve kâğıt yerine feza atlasını kullanarak yani kâğıt üzerinde beliren kelimeler gibi feza içre eşyayı nuru Muhammed deryasından teşkil eyledi ve bu hakikati Cenâb-ı Hak Kur'anı Keriminde **“Nun vel kalem vemayesturun”** ilâhî beyaniyle bildirmiş oldu.

Bu âyette **“Nun”** vacibül vücud hazretlerine **“Kalem”** de nuruzatine **“Vemayesturun”** da yaratılmış ve yaratılacak bütün mevcudata işarettir.

Nun âlemi yâni künhüzar için bilgimiz yoktur. Fakat Cenâb-ı Hakkın, zuhurunu arzu ettiği ilâhî esmasının kemalâtına mazhar kıldığı ve ilâhî âlemi olarak teşkil ettiği nur-i zâti âlemi ile, işbu nur-i zâti ile bir gönül dirilmek suretiyle, yâni ilâhî sıfat ve ahlâkla muttasıf ve mütehallık olmak suretiyle rabbını zuhur yapmış ilâhî esması mertebelerinde hakkalyakın bilmiş olur. (murad-ı ilâhî mertebesinde)

Kalem âleminin mahlûkatta görülen noksanlardan tenzihi lâzımdır, bunun mânası: Halife-i Hak

H a k i k a t K ö Ő e s i

olan ve kâinatı dolanan ve saran ve nur-i zât denen Kalem, Cenâb-ı Hakkın kemalâtını tanıtip ispat ettiği bir ilâhî âlemden ibarettir. **“Zatinden zatine zati ile zati için”**

H a k i k a t K ö ŧ e s i

HAKİKAT KÖŞESİ

19.08.1957

Cenâb-ı Hak bu hakikatleri Kur'an-ı Kerim'inde şu; **“Yehdillahü linurihi men yeşâ”** yâni **“Allah dilediğine nuru zâtı âlemi için hidayet eder”**. Ve şu; **“Ellezi alleme bilkalemi allem elinsane malem yağlem”** yâni “Allah kalemle (Bunun mânası: zâtı nurunu dilediği insan gönlünde tecelli ettirmekle ve o gönlü zâtı nuriyle zinde eylemesi suretiyle) öğretti. İnsana bilmediğini öğretti. Yâni ona kâinat vücud kitabını okuttu ve insanın da o kâinat vücud kitabından bir zerre ve hülâsa olduğunu diğer bir deyişle kâinat vücud kitabının en mükemmel bir zübde nüshası bulunduğunu okuttu. Demek oluyor ki Cenâb-ı Hak; bu nuru Muhammed deryasını yâni kalemi hangi gönle kalb içi muhatıp ve mürebbi kılsa bu ilâhî derya sohbetine eren bir gönül bu derya ile Cenâb-ı Hakka rücuunu bilip müsterih ve müteselli olmak hidayetinde mazhar olur. Yâni; **“İnna lillahi ve inna ileyhi raciun”** âyet-i kerimesinin hakikatiyle mütehakik olur ve aslının yokluk değil Cenâb-ı Hak olduğunu Cenâb-ı Hakla öğrenmiş olur.

Nuru zatın tecellisinde muhit nurun da yâni

H a k i k a t K ö ŧ e s i

vacibül vücudun da zatı baht mertebesinde mütecel-
li olduğu ve nuru zatı ile meşhud bulunduğu bilin-
melidir. Tecelli-i Hakkî budur. Bu tecellide cümle es-
ma müstehlikdir. Ve cümle esmadan görünen Allah
aşikârdır.

Nuru Muhammed deryasının ve kalemin ve di-
đer bir deyişle nuru zâtın Kur'anı Kerîmde bir adı da
Zatüssüdur (yâni kalbleri istiva eden zat) dır. Cenâb-
ı Hak tarafından nuru zâtın kalbleri istiva eden zât
diye vasıflandırılması hususu pek mühimdir. Çünkü
“Vallahü alimün bizâtissüdur” âyeti ile Cenâb-ı
Hak zâtissüdurunu bilici ve zâtüssüdurula meşhud, öğ-
retici olduğunu yâni zâtissüduruna diğer bir deyişle ha-
lifesi ve resûlu olan Muhammed nuru deryasına her
ân ne feyz sunduğunu ve bu halifesi deryasiyle bü-
tün kâinatın sonsuz küçük her bir zerresine kadar ne
feyz indirdiğini ve bu meyanda her ân bütün insan
kalblerine ne hâtıra ve bilgi feyizleri ilham şeklinde
indirdiğini bilici olduğunu öğretmektedir. Allah ve
(Allah sayesinde) resûlü bilir sırrı budur. (Burada
resûlden murat Muhammed nuru deryasıdır) Bu sır-
dan hassaten Cenâb-ı Muhammed'in gönül noktası
da hissementtir. (Muradı ilâhî ne kadar ise).

Nun velkalem sırrına işareten son senelerde
İstanbul'da zuhur eden ve 1923 senesinde intikal
eden Abdülkadir Geylânî hazretlerinin tam vârisi

bulunan Cenâb-ı Ahmed Süreyya Emin Şöyle buyurur: **“Zât-ı Hak; sıfat ve zâtiyyet Cenâb-ı Muhammediye ile her an için tenezzülen meŐhuddiyeti lütfen dilek buyurmuş olup”** bu cümleyi akıl ve fikrin ihata edemezse itiraza kalkma sükût et ve zirâ sillei celâdete mâruz kalırsın” buyurmaktadır.

Kâinat vücud kitabını kalemle insana okutan Cenâb-ı Hak bu okutuŐta kâinat vücud kitabının ve her insan vücudunun Hakkın mülkü bulunduğunu mâliki ve sahibi Cenâb-ı Hak olduğunu ve vâcib vücudunun (muhit nurunun) elektron ve protona kadar her zerrei kâinatın istiva ettiğini ve Haktan hâli bir Şey olmadığını ve mâhlukattan sonsuz küçük veya büyük her Şeyin vücudu kudrette kıyamı Cenâb-ı Hakla olduğunu öğretti. Yâni Cenâb-ı Hakkın zâtı bir tarafta ve sıfatı bir tarafta değildir. Zâtı sıfatıyla beraberdir. Çünkü Cenâb-ı Hakkın sıfatı zâtiyle ka-im olan mânalardır.

Cenâb-ı Hak lâmekân (mekânsız) dır demek zât-ı pâki sonsuz küçük veya büyük yaratılmış bütün eşya ile beraber değildir mânasına değildir. Böyle bir anlayıŐ bâtıldır. Zira böyle bir anlayıŐın mânası Şu **“Hüve meaküm aynema küntüm”**; **“Hüve meahüm eynema kânu”** yâni; “Nerede olsanız Hak sizinle beraberdir”; “Nerede olsalar Hak onlar-

H a k i k a t K ö ŧ e s i

la beraberdir” âyetlerinin inkârından ibaret olmuş olur. Cenâb-ı Hak lâmekân (mekânsız) dır demek: Cenâb-ı Hak şuradadır, başka yerde değildir, gibi onu muayyen bir yerde düşünmek ve başka yerleri boş bilmek gibi bâtil bir düşünceye düşülmemek için irâd edilmiş ve “Hak her yerde hazır ve nâzırdır” söziyle şerhedilen bir beyandan ibarettir. Yoksa Cenâb-ı Hak eşya ile beraber değildir mânasına alınmamak gerekir. Cenâb-ı Hak her şeyle beraberdir. Hattâ iyi bir uyanıklık olsun diye şu da bilinmelidir ki: Putta Allah yoktur veya herhangi kerih görünen bir şeyde yoktur diyen ve Allahın o putun da, o kerih şeyin de tayyip şeyde olduğu gibi sonsuz küçük her bir zerresini istiva ettiğini bilmeyen Muhammedî irfana sahip değildir. Yâni: **“Hüve meahüm eynema kânu”** “nerede olsalar Allah beraberdir” âyeti kerîmesinin hakikatini inkâr eden bir kimsedir. Şu kadar ki Tayyip şey Cenâb-ı Hakkın cemali esmasına ve kerih şey de celâli esmasına mazhardır. Kerih şeyden korunmak ve tayyip şeyden haz etmek gerekir. Bir baba oğlunu uyandırmak için ona “Oğlum bana Allahın nerede olduğunu göster sana bir portakal vereyim” sualine ârif ruhlu yaratılmış oğlu cevaben “Baba sen de bana bir yer göster orada Allah yok söyle, bende sana iki portakal vereyim” demiştir. Elbetteki oğlunun bu cevabı Kur’anı Kerimin; **“Nerede olsanız Allah sizinle beraberdir, nerede olsalar Allah onlarla beraberdir”** âyeti kerîmelerine uygundur.

HAKİKAT KÖŞESİ

26.08.1957

Eşya hadistir, yâni evvel yoktu demek; görünen mâhlukat Cenâb-ı Hakkın kadîm ilminde mevcuttu ve kadîm olan bâtın vücudunda gizli vücut dalgaları halinde idi. Hepsi birbirlerinden bîhaber ve kendilerini teşkil edip bir vücutla görünecek kudretten mahrum bir durumda idiler.

Cenâb-ı Hak onları bâtın vücudiyle teşkil edip onlara vücut, kuva, hayat, görme, işitme, söyleme, bilme ve icra feyizleri sunup onları birbirlerinden haberdar olacak hale koydu ve onları vücut ve kudrette feyizlendiren zâti pâki de onlarla beraber ve onları muhit oldu. O halde **“Dunullaha tapmayınız”** diye vaki Cenâb Hakkın emri yaratılmış her şey, yaratana karşı vücut ve kudrette muhtaç olduğunu bilmekten ve ne görülse suret şekline yâni mahlûkiyetine tapılmayarak o suret vücudu yâni mahlûku bâtın vücudundan teşkil edip gösteren ve o mahlûkla beraber olan Allaha tapılmak gerektiğini anlatmaktan ibarettir. Ârif-i billah camiye de gitse, kiliseye de uğrasa, puta da baksa, ne görse, ne ellese, her şeyle Cenâb-ı Hakkın beraber olduğunu bilir ve bu bilmesinde kalbi emin ve müsterihtir. İlâhî bilgi ve safada daimdir. Bu da mahz-i lâtif-i Rabbani-dir.

H a k i k a t K ö Ő e s i

Şu kadar ki ârifi billâh yeryüzünde mevcut eşya içinde Cenab-ı Hakkın tecelli yeri (yâni Cenab-ı Hakkın bizzat pâk Allah ismini duyurtması suretiyle ilâhî beyanlarını indirdiği yer) cami ve türbe, kilise ve put vesair bir Şey olmayıp doğrudan doğruya insan kalbi olduğunu ve kendi kalbine inen ilâhî beyan, selâm ve emirleri duyması, bu beyan ve emirlerin bilfiil kuvveden fiile geldiğini görmesi suretiyle kendi kalbinin bu ilâhî sırdan hissement bulunduğunu fiiliyatla (tatbikiyle) bilir, müsterih ve emindir. Ve Hakla Hakkı böyle bir îkan ile bilir.

Hakkı istersen sende ara sende bul. Hakka yol senin kalbinin içinden açılır. Cenâb-ı Muhammed'in "**Kalbülmümin beytullah**", yâni "**Müminin gön-lü Allahın evidir**" nebevî sözü, söylenen bu hakikate işarettir.

Kur'anı Kerîm; en son Arabî lisaniyle kisvelenmiş ve yeryüzüne inmiş olan Allah dilidir. Cenab-ı Hak, Hazreti Muhammed'den sonra yeryüzünde tertibi ilâhîsi eseri olarak zuhur eden insanlardan her zaman için birinin kalbinde ilâhî sohbetini açması, ilâhî beyanlarını indirmesi ve Kur'anı Kerîmi ve dolayısıyla zat-i pâkini fiiliyatta tanıtmayı âdeti icaplarından olmasaydı Kur'anın hakikatlerini anlamak mümkün olmazdı. Cenâb-ı İmam-ı Ali bu sırra işaretten: "**Gördüğüm Allah'a taptım**" buyurmuştur.

H a k i k a t K ö Ő e s i

Zannediliyor mu ki vâris-i Muhammed olan evliyaullah sohbet-i Hakka mazhar değildir ve beyanları akıl mertebesinde nakil ve rivayete müstenit kalmış bir durumdadır? Hâşâ öyle değildir vâris-i Muhammed, yâni Muhammedî kemalâta sahip bulunan İmam-ı Ali, Hazreti Abdülkadir Geylâni Cenâb-ı Ahmederrüfaî, Cenâb-ı Ahmedelbedevi, Cenâb-ı İbrahim Düssukî, Cenâb-ı Muhyiddin-i Arabî, Mevlâna Celâleddin-i Rumî, Şah-i Nakşibend Bahaeddin, Cenab-ı Hacı Bayram Veli, Cenâb-ı Őaban Veli, Cenâb-ı Aziz Mahmud Hudaî ve en son senelerde zuhur edip 1923 senesinde intikal eden Cenâb-ı Ahmed Süreyya Emin gibi büyük evliyaullahın hepsi sohbet-i Hakka mazhar olmuş, Kur'anın ilâhî hakayıkını doğrudan doğruya Cenâb-ı Haktan, Cenâb-ı Hakkın kendi kalblerine indirdiği ilâhî beyan ile öğrenmişler ve Cenâb-ı Hakkın kendilerine ihsan buyurduğu ilâhî tasarruf ile de ehli tasarruftan olduklarını bilfiil isbat etmişlerdir ve âlemi mânada her zaman için etmekte devamdadırlar. Bu sırlar ezelden velâyete namzet insanların Hakka vüsul bulmaları suretiyle fiiliyatla malûmlarıdır. Yâni saltanat-ı mâneviyye-i Cenâb-ı Muhammediyye bütün şaşaasiyle devamdadır ve ilâ kıyamissaa devam edecektir. Ve kıyametten sonra bu Muhammedî saltanatı ve şevketi bütün kemalâtı ile ebediyyen devam edecektir.

H a k i k a t K ö ŧ e s i

Kur'anı Kerîmde Cenâb-ı Hak tecellii Rabbanisinin insan teşekkülünde kalbde olduğunu tasrihan beyan buyurmakta; imanın kalbde, inkârın kalbde olduğunu açıklamadadır. Cenâb-ı Hak kimin kalbine iman feyzi sunmazsa ve inkâr sunarsa insanlardan kimdir o ki, ona iman feyzi verebilsin! İnsan; feyizlerini elbetteki ancak ve ancak insanın ve bütün kâinatın özü ve aslı olan Cenâb-ı Haktan alır. Aksi-ne bir deyişle kimin kalbine Cenâb-ı Hak iman feyzini sunarsa insanlardan kimdir o ki, onun iman feyzini kaldırabilsin ve nuru imanını gidersin (söndürsün).

Cevap: Elbette ki hiçbir kimse.

İnsan-ı Kâmil kalbi hakiki Kâbedir. Tecelligâh-ı Rahmandır. Cenâb-ı Muhammed'in zamanında Araplardan biri Cenâb-ı Muhammed'e hitaben: "Kalbin ne kıymeti vardır. Bir et parçasıdır" söyledi. Cenâb-ı Muhammed ona beddua etti, huzurundan kovdu ve yolda bu Arap giderken bir arslan tarafından parçalandı.

HAKİKAT KÖŞESİ

02.09.1957

Kalbin tecelligâh-ı Rahman olduğunu Kur'anı Kerim'in şu: **“Va'lemû ennallahe yehûlü bey-nelmer'i ve kalbihi”** yâni; **“Allah'ın insanın ve onun kalbi arasında tecelli ettiğini biliniz”** ayetiyle bilinmekte ve kalblerinde Allah'ın emir, beyan ve selamlarını alan bu Muhammedî ümmet kâmilleri ve vasilini, Kur'anın bu ayetinin hakikatını fiiliyatla bilmektedirler. Kalbin ehemmiyeti böyle güzel anlaşıldıktan sonra şunu da ilave edelim ki Cenâb-ı Hak bu zamanda yeryüzünde **“fen”** ismiyle mütecellidir. Mahz-ı lûtf-i Rabbani bünye manzaralarına uygun ilham şeklinde inen fen ve san'at üzerindeki bilgiler, ve insanlar tarafından icat şeklinde vücuda getirilen eserler Cenâb-ı Hakkın Kur'anı Kerimindeki şu: **“Allahülleziy sehmare lekümül-bahre litecriyelfülkü fihi biemrihi ve litebtegu min fadlihi ve lealleküm teşkürun ve sehmare leküm ma fissemavati ve ma fil'ardi cemian minhu enne fi zalike leâyetin likavmin yetefekkerun”** “Allahû Tealâ denizi sizin için müsahhar kılmıştır ki gemi ve vapurlar, emriyle denizlerde yüzüyor ve fazl-ü keremiyle böylece ticaret ve seyahat yapabiliyorsunuz, deniz avlarında bulunuyorsunuz; bu nimetlerine şükürde iseniz, göklerde

H a k i k a t   K ö ş e s i

ve yerde ne varsa (yâni onlardaki tabii kuvvetlerin, ecsam, meadin ve erzakın hepsini) fazl-ü rahmetiyle salâh ve menfaatiniz için size teshîr suretinde halk etti” Âyet-i kerîmesinin beşaretlerinden yâni; Cenâb-ı Hakkın Kur’anı Kerîmindeki bu ilâhî ikram vaitlerinden başka bir şey değildir. Bunun mânâsı: Cenâb-ı Hak Kur’anı Kerîmiyle insanın yalnız manevî kemalât için değil, maddi kemalât için de çalışmağa mecbur olduğunu ve insana olan ilâhî ihsanlarının iki vecihli bulunduğunu tasrihen beyan buyurmaktadır. Bugün için hakikî bir insan “**Ben nereden geldim, nereye gidiyorum; yâni aslım nedir, rücuum kimedir?**” noktalarını kat’iyetle bilmeğe ve aslının yâni özünün Cenâb-ı Hak olduğunu ve rücuunun da yine Cenâb-ı Hakka olacağını bilip anlaması ve Cenâb-ı Hakla arasını hoş tutup onun rızasını kazanmak mecburiyetinin olduğunu kat’iyetle bilmesi ve manevî terakkilerine böylece dikkat ettikten sonra maddî terakkileri için de yeryüzünde yaşayan, ileri giden diğer bilgili memleketler halkının da yaşama, başarma seviyelerinden aşağı kalmaması için insanî ve hayırlı mertebelerde olmak üzere fert, aile cemiyet ve millet terakkilerine dikkatli olması ve kendi memleket bünyesini de diğer müterakki memleket bünye manzaralarına uygun bir şekle getirmek için gayretli bulunması ve Kur’ana uygunluğunu bu noktalar bakımından da ispat etmesi icabeder. İslâm dini mani-i terakkidir diyenlerin

H a k i k a t K ö ş e s i

Kur'anı anlamayan ve Kur'ana hürmetsiz olanların cehli sözlerinden ibaret olduğu böyle ziyagüster (Ziya yayıcı) Kur'an hakikatleriyle aşikâr olmuyor mu?

İslâm dininin en birinci şartı kalbi ve bedenî temizlik olduğu her müslümanın malûmu olan bir şey değildir?

O halde gusül ve temizlik, giyinme, oturma ve yaşama şartlarının refah-ü saadeti ve emniyeti cami bir şekle konulması için müterakki memleketler ahalisinin istifade eyledikleri medenî vasıtalara müracaat etmek lâzım geldiği ve bunları temin edebilmek için de hayatta çalışmak gerektiği kaale alınınca bu hususların yerine getirilmesi maksadında yapılacak adaletli, bilgili ve başarılı gayret ve himmetler İslâm dininin emirlerinden olmaz mı?

Böyle bir ilâhî dini Cenâb-ı Haktan alıp bize bildiren Allah Resûlü Ahirzaman Peygamberi Hazret-i Muhammed'e sonsuz selâm ve tâzimatta bulunmak elbette en büyük borcumuzdur.

Bir kimse için, Peygamberimiz Hazret-i Muhammed'e iman etmedikçe ve isrinde yürümedikçe yani fena huyları bırakıp güzel ahlâk sahibi olmadıkça âlem-i nasut olan bu yer yüzünden bir karış bile yükselmesi mümkün değildir; nerede kalmış

H a k i k a t K ö Ő e s i

ki melekût âlemine üruç edilebilsin ve bu âlemin üstadları olan ceberut ve lâhut âlemlerine ürucu yani ilâhî âleme rücuu mümkün olabilsin. En büyük safa ilâhî ilim ile hayat bulup mekâriim-i ahlâkla müte-hakkık olmaktır. Cenâb-ı Hakkın indinde en fena ahlâk enbiya ve evliyayı inkâr ve onlarla istihza etmektir. Reform noksan bir Şey için söz konusu olur. İslâm dini ise mükemmelin üstünde ekmeldir, reforme elbette ihtiyacı yoktur. Varis-i Muhammed büyük evliyaullah, Hazret-i Muhammedi Hak yolunda rehber edinmeleri sayesinde ilâhî âleme rücu ettiler Muhammedî dinin zamanı geçmiştir diye kim başka bir dini ilân etmiş ise veya bundan sonra edecek olursa aldanmışlardandır, kat'iyetle mekr-i ilâhîye maruz kalanlardandır; ikaz olunur.

Hazret-i Yunus Emre'nin Şu;

***“Kimsenin dinine hilâf demeyiz
Din tamam olunca doğar muhabbet”***

Veli sözünü tekrarlar, sair dinler ehlinin de Kur'an hakikatlerinden ziyadar olup yanıldıkları ve ilâhî ilme ve murada uymadığı halde doğrudur diye i'tikad ettikleri hususları bırakıp Cenâb-ı Muhammed'in tam isrinde yürüye bilmeleri nasibini Cenâb-ı Haktan dilerim.

HAKİKAT KÖŞESİ

İSLÂM DİNİNİN HAKİKATLERİ

09.09.1957

Sorarım: Allahı Ve Resûlullah'ı İkrar Eden mi Medenî Yoksa İnkâr Eden mi?

Genç bir doktordan duyduğum bir kaç sözden hâtırda kalanlarını yazmağı ve Hakkın birliğı kanatını kendisinde muhkem kılan bir düşüncesini Kur'an hakikatleri ile itminan mertebesine yâni daha aydınlık derecelere yükseltmeğı ve böylece Hakkın mevcudiyetinde ve birliğinde mütereddid gençler ve kimseler varsa tereddüdlerinin tamamen zâil olmasını zulmet (karanlık) ve tereddüd içinde değil nur ve ziya içinde kalmalarını muvafık gördüm.

Genç doktor dedi ki: "Küçük yaşlarımda ailemde gördüğüm İslâm terbiyesi sayesinde imanım ve i'tikadım sağlam idi. Orta ve hatta lisenin son senesine kadar da namaz ve oruç gibi dinî vazifelere de dikkatli idim. Lisenin son senesinde felsefe dersini alınca bu imanım sarsıldı. Allah hakikaten var mı? Peygamberimiz Allahtan nasıl ilâhî tebligatı ve beyanları aldı? diye gönlümde açılan sorgulara karşı beni ikna edecek kendimden ilham şeklinde cevap

H a k i k a t K ö Ő e s i

alamıyor, âdeta mütereddid bir durumda kalmış bulunuyordum”.

Genç doktorun buraya kadar olan ifadesi kale alınınca “felsefe” diye okutulan bilgilerin aklın görmediği gaybî ve dinî esrarı açmada kâfi ziya vermediği açıkça anlaşılıyor mu? ve Şah-ı Velâyet Hazret-i İmam-ı Ali’nin şu: **“El ilmü noktatur Kesserahel cahilun”** yâni; **“İlim bir noktadır cahiller onu çoğalttı”** mübarek sözü âşikâr olmuyor mu?

Bütün ilimlerin hülâsası: Kâinatta ve onda ne varsa hepsinin bir Allahın olduğunu ve ondan belirmiş bulunduğunu ve insan için Allahın tecelligâhının (tecelli yerinin), “ki bundan murad; Allahın pâk ismini duyurtması suretile ilâhî emir, selâm ve beyanlarını indirdiği yerdir. Bu bir kaç kelime ile de Kalbi Cenâb-ı Muhammed’e Kur’anın nasıl nazil olduğu anlaşılır” kendi gönül noktasında olduğunu bildiren bu bir kaç satırda mündemiçtir. Velâyete namzet olan her bir insan bilgi diye yeryüzünde bilinen şeylerden ne duyarsa Cenâb-ı Hakkın birliğini ve mevcudiyetini açıklayanı ilâhî ilme uygun bilir ve ne sözler ki (onlara ilim demem) Cenâb-ı Hakkı inkâr ederse onların ilâhî ilme uygunsuzluğunu derhal anlar ve red eder ve selim bir Kalb içre ilâhi neş’e ve safada daim kalır.

Bu sözlerim iyi anlaşılın ve bir yanlış anlamaya düşülmesin diye Şunu da ilâve edeyim: Manevî ve maddî âlemlerin kemalâtını temin eden bütün ülumu fûnun de Cenâb-ı Hakkın insanlara olan Es-selâm, Elbedi, Ziladl, Vâsiun, Âlim isimlerinin feyizleri âsarındandır, yüksek okullarda tahsil etmek en büyük dinî vazifelerdendir. Tekrar ediyorum: **“En büyük safa ilâhî ilim ile hayat bulup mekârim-i ahlâk ile mütehakkık olmaktır”**

Genç doktor ifadesine devamla dedi ki: Vaktaki tıp yüksek okulunda fizyoloji dersi almağa başladım, bir arkadaşımın ikazı sayesinde bitki ve hayvanları meydana getiren doku ve organların görevlerini ve bu görevlerin yerine nasıl geldiklerini inceleyen bütün canlı bünyelerin, içinde kaldıkları aynı bir hayat denizinden sızan aynı hüküm ve kanunlara tâbi bulunduğunu ve meselâ insan bünyelerinden har hangi birine ne nâfi ise (ekmek ve süt... gibi) diğer insan bünyelerine aynen nâfi ve ne ki birine muzır ise (şarap, eroin ve zehir... gibi) aynen bütün diğerlerine muzır bulunduğu ve hayat denizinin mükâfatla veya ceza ile hüküm vermesinde vaz ettiği birlik kanunlarına pek riâyetkâr olarak muamelede bulunduğu ve o hayat deniziyle uzlaşmak için öğrettiği hakikatlere ita’attan başka bir çare bulunmadığını bilgi ile yakînen sezdim ve hayata sahip olan ve bir vâzı-ı Kanun bulunduğu aşikâr görülen

H a k i k a t K ö Ő e s i

Cenâb-ı Hakkın birliğine böyle yakînen imân ettim ve hakikî müslüman oldum.

Genç doktora dedim: Cenâb-ı Hakkın kendi birliği feyizlerini insanlara fizyoloji adı altında da nasıl sunduğunu bu ifadeniz beyana kâfidir. İman, Cenâb-ı Hakkın insanlara olan en büyük ihsanıdır.

Genç doktorun bu bir kaç sözüne bende bir kaç söz ilâve edeyim: İnsan vücudunun organlarından her birinin görevi malûmdur. Meselâ gözleri ile görür yâni bu organlardan Cenâb-ı Hakkın görmesi sıfatının feyzi âsarı belirir; kulakları ile işitir yâni bu organlardan Cenâb-ı Hakkın işitmesi sıfatının feyizleri âsarı sudur eder; haçere ve küçük dil yardımı ile dili ile konuşur yâni bu organlar ile Cenâb-ı Hakkın Kelâm ilâhî sıfatının feyzi âsarı ağızdan zahir olur ki bu nutukta bilme, anlama, tefekkür ve tasavvur etme, bilgileri ve hâtıraları muhafaza etme ve yapılacak işleri beyan etme ve akabinde yapma gibi Cenâb-ı Hakkın insana bahşışı olan feyizlerin hepsi âşikâr olmakta ve insanın bâtil veya doğru bilgide ve icrada olup olmadığı derhal sezilmektedir. Böylece dimağ nahiye noktalarının görevlerindeki feyizlenme durumları derhal âyan olmaktadır. Elleri ile iş yapar; Cenâb-ı Hakkın “**Kadir**” ilâhî isminin feyizleri âsarındandır, dil yardımı ve damağ ile tadar ve lezzet alır, burnu ile koklar; bütün vücudu teni ile

(burada tenden murad: Zerratının hepsi dâhil insanın bütün vücududur) his eder ki bunlarda “**hay**”ilâhî isminin âsarındandır. İnsanın asabileşmesine karşı olan nefsinin zabt etme veya zaaf gösterme hali de kalbin Cenâb-ı Hakdan aldığı ilim ve ahlâk feyizlerine bağlı bir hâl olmakla beraber dimağçesinin de Cenâb-ı Hakkın “**Selimun Metin**” ilâhî isminin feyizlerinden dimağ ve kalb ile beraber ve hissemend olduğunu tanıtır. İnsan kalbi ile de neş’e ve ızdırıp, merhamet, âtifet, şefkat veyahud gaddarlık, iman veya inkâr nedir bilir ve böylece her bir insanın, insanî veya hayvanî, siba’ı (yırtıcı) ve şeytanî huy ve arzuları ile fark ola gelen tiynet ve cibiliyeti, bilgili veya câhil durumu âşikâr olur. kalbin bu durumu da kalbin ilâhî Kahıriyyet ve Kadiriyyet sırlarının terbiyeleri altında edindiği feyzin derecesini anlatır. İnsanın diriliği ve Kıyamı -ki bu Kıyamda bütün vücudunun zerratı ve ruhî teşekkülleri dahildir- Cenâb-ı Hakkın Hayy ve Kayyum ilâhî esmasının feyizleri âsarındandır.

Yüzde beliren huzur, letafet, beşâset, temkin veyahud kasvet, heyecan, hayret, ağlama ve korkma gibi âsar da ruhî hâlâtın âsap üzerinde tevlit ettiği tesir ve harekâtı ifade eder ki bunların hepsi Cenâb-Hakkın Hayy, Kadir ve Alîm isimlerinin feyizleri âsarındandır. (Şunu da bilmelidir ki Cenâb-ı Hakkın Alîm ismine bütün diğer ilâhî esması tâbidir.)

H a k i k a t K ö ŧ e s i

Ve Alîm ismi de ism-i câmi ve Âzam olan Allah ismine tabidir.

Her bir insanda beliren bu birlik âza teşekkül-leri ve bunlardan beliren birlik feyizleri hayatın sahibi olan Cenâb-ı Hakkın kullarına olan birlik bahşiş-leridir. Bitkinin (nebatatın) ve hayvanların ve bu cümlede ekmel yaratılmış insanların organlarının sonsuz küçük bütün zerrelerine kadar hayat neş’esi sunan Cenâb-ı Hak hepsine de Kur’anında buyurdu-ğu şu birlik fermanı ile yâni: **“Her canlı mahlûk ölümü tadacaktır”** hakikatiyle ölüm tatmaktadır.

Bu bir kaç sözden sonra da şunu da ilâve edeyim ki: Kâinattaki bütün kevnî vücuda bakılınca: Yeryüzünde ziya yayan bir elektrik ampulü aynı zamanda ısı (hararet) de yayar; güneşin ziyası ile beraber hararetinin de görülmesi ve his edilmesi ziya neşr eder şekilde görülen yer ve gök mevcudatı arasında vücut birliğini anlatmakta ve meselâ yerde demir eridiği zaman neşr ettiği yeşil rengin dalga uzunluğu ölçülürse gökteki yıldızların her hangi birinden gelen dalga uzunluğunun tıpa tıp aynı değerinde olduğu ve o yıldızlarda da demirin vücudu böyle kat’iyetle anlaşıldığı ve meselâ yeryüzünde bakır yandığı zaman kırmızı renk yaydığı ve dalga uzunluğu semadaki yıldızlardan gelen aynı renkteki ziyanın dalga uzunluğunun tıpa tıp aynî kıymetinde

bulunduğu görülmekte onlarda da bakır madeninin mevcut olduğu açıkça bilinmiŐ bulunmaktadı. Kevn vücudun kâinatın her bir noktasında ayn olduğu, bir olduğu; ve kinata ait bu feza boŐluđunu tamamen dolduran ve saran sırr-ı hayatın yâni ruhî izfinin ve bunu muhit ve ship ve onunla beraber bulunan Cenâb-ı Hakkın bu kinata ait kevnî vücudun (Ki gözü, mayi veya sulb halindedir) proton ve elektron gibi en kk zerrelere kadar sri ve muhit bulunduğu ve birlik hükümleri dahilinde kaldıkları âşikâr bir Şekilde bilinmiŐ olmaktadır. Yer ve gök ziyalarının aynaların yüzlerine çarpmaları sırasında aynı açıda geliŐ ve gidiŐ yaptıkları ve hepsinin aynı kanuna tâbi oldukları görülüp bilinen hakikatlardandır. Kezlik ecsam; sulb, mayi veya gözü halinde bulunsun, daima aralarında cezb ve def kanununun hüküm ve cereyanda olduğu; elektrik ve mıknatıs ecsam da da bu kanunun kemakn hükümde bulunduğu bilinen fenn hakikatlardandır. Yerde ve gökte bu aynı kanunların hükümran olması ise vâzı-ı kanunun birliğini beyanda olduğu âşikâr görülmektedir. Bu husus için Cenâb-ı Hak Kur'anı Kerîminde Şu: **“Lev Kne fihima alihetn illallahu lefese-deta fesbhanallahi rabbilarŐi amma yesıfun”** yâni “göklerden ve yerde bu kinata, mlik ve vâzı-ı kanun olarak Allahtan gayri bir Allah daha olsaydı kanun ve nizamındaki birlik bozulurdu, zikir ve tesbihe lyık rŐın Rabbi olan Allah, Őerikten münezzehtir.

H a k i k a t K ö ş e s i

ve âlîdir” âyeti ile ilâhî ziya vermede ve bu ilâhî beyânın hakikatini de bugün fen adı ile yukarıda söylendiği gibi açıkça ispat etmiş bulunmaktadır. Zât-i pâkîne sonsuz hamdu senâ.

Açıkça sorarım:

Allah demek ve Allahı sevmek fikir geriliğimidir? yoksa sonsuz bir terakki ve bilgimidir?

Sorarım: “**Hazret-i Allah birdir ve Cenâb-ı Muhammed resûldur**” diyen mi müterakkidir, yoksa inkâr eden mi? Elbette ki Allah ve Peygamberini inkâr en büyük cehâlet ve zulmette gidiştir. Cenâb-ı Haktan insanlar için iman-i kâmil ve ebedî saadet dilerim.

HAKİKAT KÖŞESİ

İSLÂM DİNİNİN HAKİKATLERİ

16.09.1957

İslâm Dininin Ekmeliyeti Ve Kur'an-ı Kerimin Âyetlerinin Hepsine İman Etmekteki Mecburiyet

Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerîminde şu: **“Elyev-me ekmeltü leküm dineküm”** yâni “Bu gün dininizi tamamladım” âyet-i kerîmesiyle bütün insanlara vakı olan hitab-ı ilâhîsine göre her insanın dinde tamam olması için Kur'an-ı Kerîmin tekmil âyetlerine topyekûn iman etmesi lâzımdır. Her hangi bir âyetin inkârı veya hakiki mâ'nasının anlaşılmaması hali dinde bir noksanlık olduğunu da kat'iyetle bilmek lâzımdır; ve noksan din ile de cezbe-i Rahmana mazhariyet mümkün değildir. Mesela hristiyan ve museviler Kur'andaki **“La ilâhe illallah”** âyetine ikrarları varsa da bir olan Allahın hakayıkı ilâhîyesi hakkında yâni zât-i pâkinin zat, sıfat ve efaline müteallik bilgileri doğru bir şekilde veren tekmil Kur'an âyetlerine iman etmediklerinden Tevrat ve İncildeki tahrifatı tasdik edüp, düzeltmediler ve dolayısıyla dinde tamam olmak durumundan mahrum oldular. Eğer Kur'anın **“Muhammedun Resûlullah”** âyeti-

H a k i k a t K ö Ő e s i

ne de iman etmek nasıbına mazhar olsalardı Kalble-
rinde doğacak akl-ı müad nuru ile (Akl-ı müad: as-
lını yâni Cenâb-ı Hakkı düşünen akıldır), Rablarını
doğru bilmek suretile sevmek ve aramak kaygusu da
kendilerinde Őiddetlenirdi ve akl-ı maaŐ ile hareket
etmek yâni iyi yemek, içmek, refahu saadet içre ya-
şamak kaygularına karşılık Cenâb-ı Hakkın kendile-
rine olan maddiyat âlemi kemalâtından başka ma-
nevi kemalâttan da hisse ve nasıbları pek fazla ol-
muş olurdu. Cenâb-ı Hakkın murad-ı ilâhîsi öyledir
ki bu edyan-ı saire ehlinin kalblerinden ilham sure-
tile yeryüzüne maddiyat kemalâlatına ait ülumu fû-
nunu inmektedir; (maddiyat âlemine olan fazla bağı-
lılıkları sebebi ile) yaşamakta refahu saadeti ve ko-
laylıkları temin eden bu icadlar âsarından ne varsa
her biri Cenâb-ı Hakkın Kur'an-ı Kerîminde kulları-
na olan ikram vaidlerinden birer nişandır ki her
müslümanın bunlardan da istifade etmesi yâni mad-
diyat âlemindeki kemalâtı temin eden ülumu fûnuna
ve tatbikatına ragıb olması halinde kendisinin bir
din borcu tanınması icab eder. 1818 senesinde doğup
1892 tarihinde vefat eden Bahauallahın tesis ettiğı
Bahaîlik dini de elbetteki noksandır. Zira kendisi Al-
lahın bir olduğunu Muhammed'in Resûlullah bulun-
duğunu ve cümle eşyanın Cenâb-ı Hakkın nurundan
bulduğunu kalben inanmış olduğuna göre mü-
minlerden ise de Kur'anın Şu: "Muhammed nebilerin
sonuncusudur" âyeti nurunda mahcub olmuş ve bir

din ilân etmesi hicabında bulunmuş olması noksanîyetini beyana kâfi gelir ki kendisini imam ittihaz eden Bahaîler de Kur'anı istihfaf eder ve Bahauallahın noksan dini sözleri ile hareket ederlerse Allahın bir olduğu, Cenâb-ı Muhammed'in Resûlullah bulunduğunu ikrar ve kanaatları dolayısıyla Kur'ana göre mümin olan durumları içre onlar da Kur'an-ı Kerîmin "Muhammed nebilerin sonuncusudur" âyeti nurunda mahcub kalmaları mahkûmiyetine düşmüş olurlar ki tam ma'nevi bir kemâle ermek yolunu kendi ellerile kapamış bulunurlar ve Kur'an âyetlerinin hepsinden nurlanmamış olacaklarından Cenâb-ı Hakkın "Bu gün dininizi tamamladım" meâlindeki ilâhî emrini tanıtan Kur'an-ı Kerîmin iş bu âyetinden tamamen mahcub kalmış ve kat'iyetle aldanmışlardan bulunacaklarına şüphe yoktur. Bahauallah, ma'nevi şühud-ı hâkikî eshabından olsaydı ömrü müddetince zamanına rastlayan Sultan Abdülkadirin tam Muhammedî meşreb ve vârislerinden bulunan ve Musul diyarının Gergök şehrinde zuhur eden vasılinden Abdürrahman üt Talebani'nin manevî güneşi envarını ve bu zatın halifelerinden olup Sivas'ta zuhur ile meşhur edip Ziya Paşa'yı irşad eden Nur Baba ile İstanbul'da zuhur eden Bekr-ül Cezbi gibi vasılı Hak kâmillerin envarını görebilir ve Muhammedî zamanının mâ'na âleminde bütün satvetile devamda olduğunu anlardı. Bunun mânası: Bahauallahın gönlü ruh-ı izâfî yâni Muhammed Mustafa'nın

H a k i k a t K ö Ő e s i

ruhu ile dirilmiş ve vasıl-ı Hak olmuş değildir. Bundan dolayı Bahaî dinine salık olanlardan hiç birinin ruh-ı izâfî ile gönüllerinin zinde olmasına kat'iyen imkân bulunmadığı ve nitekim içlerinden hiç biri Bahau'llahın vefatından 27 sene sonra İstanbul'da zuhur eden Muhammedî meşreb ve yine Hazreti Abdülkadir'in tam vârisi vasılinden Gavs-ı Azam Cenâb-ı Ahmed Süreyya Emin'in manevî güneşi envarını görememiş ve bu zatın intikalinden sonra Muhammedî meşreb zuhur eden ve etmekte devamda olan vasılinden başka kâmillerin envarını görmeğe muktedir olamamıştır. Bu sözler Bahaîler için kâfi nur ve ziyadır, kendileri böyle açık ikaz olunur.

Müslümanlardan olup da su-ı edeb ile hareket edenler ve salih amellere ragıb olmayanlar da Kur'an-ı Kerîmin şu: **İnnellezine âmenu ve amilussalihati lehum mağfiretun ve ecrun azîm**" âyetinin nurunda mahcub olmuşlardır.

Hazret-i İmam-ı Ali buyurur: **"Su-i edeb beraber oldukça şeref olmaz"**. Bâzı müslümanlarda **"Yer ve gökler mülkü Cenâb-ı Hakkındır"** âyeti nurunda mahcub olmuşlardır, şu sebebleki: Bu yer ve gökler mülkü Cenâb-ı Hakkın nurundan belirmiştir diye Cenâb-ı Muhammed'in buyurduğu beyanı dinlemek istemeyerek yoktan var oldu diye düşünürler ve yoktan bir vücut ve kuvvetin vücuda gele-

ceğini cahilane tefekkür etmekle dinlerini bu âyet nuru ile tamamlamadan mahcub olmuşlardır. Bâzı müslümanlarda bütün mevcudat bir varlığın mevcudundan zâhir ve bir mevcudun zatından zatına zatı için olan cünbüşünden ibaret olduğunu anlatan ve ne oldu, oluyor ve olacaksa o bir mevcudun iradesi ile olduğunu tanıtan Şu: **“Hüve’l evvelü velâhirü vezzahirü vel batinü”** ve Şu: **“Kul küllün min indillahi”** âyetlerinin nurlarından mahcub olmuşlardır ve bu ayetlerin nurları ile tam münevver, Kur’an edebile mütehakkık yâni mekârim-i ahlâk ile mütemayiz ve bu Muhammedî ümmet kâmilin ve vâsiline münkir olmuş ve meselâ Muhyiddin-i Arabi Hazretleri için o Őeyh-i ekber değil Őeyh-i ekferdir diye ta’n etmek cehil ve su-i edebinde bulunmuşlardır.

Hazreti Abdülkadir Geylâni’nin insan-ı kâmilin tarifini ayana koyan Şu mübarek zatî nutku aynen Şöyle yazılır:

***“Nist birunu derunem halizi dost
Suretem ayine-i ma’ni ve ma’ni ost”***

Yâni dıŐımda ve içimde dosttan boş zerre yoktur. Suretim ma’na aynasıdır ve ma’na odur. (Burada dost ve mânadan murad: Cenâb-ı Hakdır)

H a k i k a t K ö ş e s i

“İnnallahe mea’na” yâni “Hak bizimle beraberdir” sırrının Sultan Abdülkadir’de aşikâr olduğunu bu nutku beyana kâfidir.

Demek oluyor ki dinde tamam olmak kolay bir şey değil imiş - İslâm dininin ne kadar tamamın üstünde ekmel olduğu; bütün insanlara olan şu ilâhî hitabın **“El yevme ekmeltü leküm dineküm”** yâni “bugün dininizi tamamladım” âyeti nuru ile tamamen bilinmekte ve bu âyetin nuru ile münevver olmak için de Kur’anın bütün âyetleri nurlarından nurlanmak gerektiği ve böylece ancak dinin tamam olabileceği aşikâr olmakta ve din tamam olmadıkça da muhabbete erişilmesine ve gönlün ruh-ı izâfi ile yâni Muhammed Mustafa’nın ruhu ile dirilmesine ve akl-ı kül sahibi olmasına ve böylece Hakka vüsul ile ilâhî âleme rücu etmiş olmasına imkân olmadığı bu bir kaç söz ile iyice anlaşılıyor mu?

Buraya kadar olan açıklamalarda Velîyullah Yunus Emre’nin şu:

**“Kimsenin dinine hilâf demeyiz
din tamam olunca doğar muhabbet”**

Sözündeki ma’na hakikatı iyice anlaşılıyor mu? Yâni bu velinin din tamam olacak tâbirinden maksad: Gönlün bütün Kur’an âyetlerinden nurlan-

H a k i k a t K ö Ő e s i

masından ve böylece cehil zulmetinden kurtulmasından ibarettir. Bu halin fiiliyatla tahakkuku Hakka vüsul ile âsandır.

Sorarım: Yeryüzünde mevcut dinlerden en ekmeli İslâm dini ve bütün yeryüzü insanlarının her sınıfı için tam şefaathı Kur'anı Kerîm edeb-u irfanı ile mütehakkık Cenâb-ı Muhammed değildir?

Bir iki söz ile de Şunu da diyeyim ki: Kur'andaki Hakayık-ı ilâhîyeyi hakkalyakın bilmek ve ilâhî kemalâta Hakka vüsul suretile fiiliyatta sahip olmak ancak ve ancak bu Muhammedî ümmet kâmillerinin nasibidir. Arzuyu ilâhî böyledir. Bu bir kaç söz her Şeyi apaçık etmiyor mu?

Mühim ihtar: Her bir noksan din, Hakka vüsulu temin etmez; bu sebeble başka dinde bulunup da ezelden velâyete nâmzed olan İslâm dinine döner onda dini tamam olur ve muradına erer. Bu hakikatler yeryüzündeki bütün dinler, mezhepler ve meşrepler ehli için yol kesmez, ancak kat'iyetle halâsı (Kurtulmayı) temin eder. Samimiyetle yazılmıştır.

H a k i k a t K ö ŧ e s i